

چکیده

مقدمه: اقتصاد رقابتی مراقبت‌های بهداشتی درمانی، پیچیدگی و ضرورت ارائه خدمات کیفی در سازمان‌های بهداشتی درمانی وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی، این واحدها را ناچار به استفاده از رویکردها و ابزارهای نوین مدیریتی و سازمانی کرده است. یکی از موثرترین ابزارها که می‌تواند به عنوان استراتژی بهسازی در دانشگاه‌ها مدنظر قرار گیرد، مقوله برون‌سپاری است. انتظار می‌رود برون‌سپاری فوایدی از قبیل کاهش هزینه‌ها، افزایش تمرکز سازمان بر روی فعالیت‌های اصلی، بهبود خدمات مشتری، کاهش تعداد کارکنان، ایجاد حس رقابت و ارتقا کیفیت را در پی داشته باشد و راه حلی جهت گریز از محدودیت‌های مالی و سرمایه‌های مورد نیاز جهت سرمایه‌گذاری باشد. یکی از مهم‌ترین کارکردهای هر سازمان، عملکرد ریالی است. همچنین از دیدگاه بیمارستان، صرفه جویی در وقت مصروفه مدیر در رابطه با داروخانه، رضایتمندی پرسنل بخش‌های درمانی از عملکرد داروخانه، متوسط تعداد نسخه پیچیده شده، تعداد افراد شاغل داروخانه و سطح تحصيلات آنها، شاخص‌های بسیار مهمی می‌باشند، لذا هدف از انجام این پژوهش مقایسه عملکرد داروخانه مرکز آموزشی درمانی فیروزگر قبل و بعد از کاهش تصدی‌گری می‌باشد.

روش پژوهش: این مطالعه، توصیفی و از نظر هدف انجام پژوهش کاربردی است. از آنجا که بطور مقطعی داده‌های سال‌های ۸۶-۱۳۸۴ بیمارستان فیروزگر، مورد بررسی قرار گرفت، پژوهش موردی و مقطعی می‌باشد. جامعه پژوهش را داروخانه مرکز آموزشی درمانی فیروزگر تشکیل داده و داده‌ها از طریق پرسش‌نامه، مصاحبه هدایت شده حضوری، مطالعه اسناد مالی موجود در بیمارستان و نیز مستندات واحد آمار استخراج گردیدند. P_{value} (سطح معنی داری) نیز از طریق آزمون‌های آماری مربوطه و بوسیله نرم افزار SPSS محاسبه و داده‌ها تحلیل گردیدند.

یافته‌ها: با واگذاری داروخانه ماهیانه ۳۲ میلیون ریال در هزینه‌های پرسنلی بیمارستان و ۳۱۹ میلیون ریال بابت هزینه خرید دارو صرفه جویی شده است. علاوه بر این بیمارستان ماهیانه ۱۰۰ میلیون ریال، بابت اجاره مکان داروخانه از شرکت تعاونی طرف قرارداد دریافت نموده است ($P_{value}=0,05$). تعداد پرسنل داروخانه از ۹ نفر به ۱۴ نفر و سطح تحصيلات آنان نیز به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. زمان صرف شده روزانه توسط مدیر از ۲۵۵ دقیقه به ۴۵ دقیقه و ماهیانه از ۸۱۵۰ دقیقه به ۱۸۳۰ دقیقه کاهش یافته است ($P_{value}=0,009$). در رابطه با رضایت مسئولین بخش‌های درمانی بیمارستان از عملکرد داروخانه، میانگین امتیازات داده شده در تمامی موارد افزایش یافته است، از میان ۱۹ فعالیت مورد بررسی در ۱۰ مورد این اختلاف معنی دار می‌باشد. میانگین تعداد نسخه پیچیده شده داروخانه نیز از ماهیانه ۴۵۵۷ به ۹۱۷۹ مورد افزایش یافته است ($P_{value}=0,002$).

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش نشان می‌دهد پس از واگذاری داروخانه، درآمد افزایش، هزینه‌ها کاهش، تعداد پرسنل و سطح تحصيلات آنها افزایش و زمان صرف شده توسط مدیر در رابطه با امور داروخانه کاهش یافته است. رضایت مسئولین بخش‌ها از عملکرد داروخانه افزایش چشم‌گیری داشته و نیز تعداد نسخه پیچیده شده داروخانه افزایش یافته است. از نظر کارایی و اثربخشی در وضعیت داروخانه بهبود حاصل شده، نه تنها در هزینه‌ها صرفه جویی شده، بلکه به منبع درآمدی برای بیمارستان نیز تبدیل گشته که نشان می‌دهد برون‌سپاری فعالیت‌های داروخانه در بیمارستان فیروزگر موفق بوده است.

کلید واژه: کارایی، اثربخشی، برون‌سپاری، داروخانه بیمارستان فیروزگر